

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סדר קדשים | מסכת בכורות דף ל"ט-מ"ה
שבת פרשת במדבר | כ"א- כ"ז באייר (26 למאי- 1יוני)

דף ל"ט: בהמה בעלת מום

פגמים וצריך לקבוע האם בהמה מסיימת היא בעלת מום או לא.

ניתן לקבוע שהיא בעלת מום, אך רק אם ניסו לרפא אותה ולא הצליחו. אולם אם ניסו לרפא אותה בצורה לא מוצלחת, אי אפשר לקבוע שהיא בעלת מום בודאי, כי יכול להיות שהיא לא קיבלה את הטיפול המתאים. לכן רק אם נעשו הפעולות המתאימות כגון שהאכילו אותה עשבים לחים ועשבים יבשים כשצריכה, נתנו לה שתיה כשהיא נמצאת בשדה, במקום מיוחד ומרווח וכדומה, רק אם נעשו עבורה כל הפעולות הללו ולא התרפאה, קובעים שהיא בעלת מום קבוע.

דף מ': שושן הבירה בהר הבית

בתלמוד לומדים על "שתי אמות שהיו בשושן הבירה" - ביציע שהיה בשער המזרחי של בית המקדש, ושמו היה "שושן הבירה".

בשער המזרחי היו שני מקלות ששימשו למדידות ארוך, כל אחד מהם באורך אמה, אבל היה הבדל של אצבע באורךם. אחד המקלות היה ארוך באצבע מהמקל השני. מדוע עשו כך? כאשר הזמינו אמונים לעשות מלאכה בבית המקדש, סיכמו איתם למשל: עליכם לבנות שש אמות של חומה ותקבלו כך וכך כסף לכל אמה. קשה מאוד למדוד שש אמות בדיוק. מה יהיה אם הם יבנו שש אמות פחות סנטימטר - כסף ההקדש המיותר שהם יקבלו עבור הסנטימטר אסור בשימוש! לכן, אחרי ביצוע העבודה היו מודדים את מלאכתם במקל האמה הגדול יותר, וכך לא יבואו לידי חשש שימוש בכסף הקדש.

דף מ"א: קורבנות בעלי מום

אין מקריבים בבית המקדש אלא קורבנות מובחרים בתכלית השלמות. קורבנות בעלי מום פוּדִים ושוחטים אותם.

אפשר לפדות רק קורבן שיש לו מום קבוע הפוסל אותו מלהיות קורבן. כפש שלא נפסל מלהיות קורבן, אלא נמנעים להקריב אותו מסיבות כאלו ואחרות כי אין זה ראוי להביא קורבן כזה לה', ממתנים עד שיפול בו מום, ואז ניתן לפדותו.

מז התלמוד
סדר קדשים,
מסכת בכורות. דף ל"ט

"בעי רב אשי: אם תימצי לומר בשדה, גינה הסמוכה לעיר מאי? תיקו"

תמיצי - תמצא
מאי - מהי

הסבר: רב אשי שואל מה דינו של בכור שנבדק בגינה הסמוכה לעיר כדי למצוא בו מומים, האם בדיקה זו מועילה או לא?

מדינת ישראל
משרד החינוך

תלמוד ישראלי
100 שנה לרבינו

ארגז שנת סיום הש"ס

אזני ישראל והוריהם בכל העולם
אסייאים ביחד את הש"ס -
תלמוד ישראלי

לכבודם של
חיילי צה"ל וכוחות הביטחון
ולרבותם של בצועי
מערכות ישראל
ופעולות האיבה

נרשמים באתר תלמוד ישראלי
בוחרים מסכת
מקבלים את המסכת למייל
לומדים, מסיימים... ובוחרים עוד מסכת

מעמד סיום הש"ס
על ידי ילדי ישראל והוריהם מכל העולם
יתקיים בחידון התלמוד הישראלי
בתיאטרון ירושלים, ב"ז בכסלו תש"פ
(15.12.19)

www.talmudisraeli.co.il
טל. 03-9250225

★ | מן ההסטוריה

מלחמת ששת הימים

מלחמת ששת הימים התנהלה בין ישראל למצרים, סוריה וירדן מכ"ו אייר עד ב' סיון תשכ"ז. לאחר תקופת המתנה מתוחה, בה איימו מדינות ערב להשמיד את ישראל, נפתחה המלחמה בהתקפת פתע של חיל האוויר הישראלי שהצליחה להשמיד את רוב חילות האוויר של האויב. בכך זכתה ישראל ליתרון משמעותי, ובמהלך המלחמה הביסה את צבאות ערב וכבשה את יהודה, שומרון, רצועת עזה, ירושלים המזרחית, רמת הגולן וסיני, כשהיא מגדילה בכך את שטחה פי שלוש. הניצחון הגדול ושחרורם של חלקים נרחבים מארץ ישראל עוררו תחושת התלהבות גדולה בישראל.

שינויים טריטוריאליים עקב המלחמה, Wikipedia

מתפללים

לפנים אירוע שעורר דיון משפחתי -

נועם בן ה-16 לומד בישיבה תיכונית. לקראת יום הולדתו הוא החליט שהוא רוצה בשביל הכיף והחוויה לעשות קרחות. ההורים שלו מתנגדים מאוד ואומרים שהם לא מרשים לו להסתפר בצורה שכזו.

מצד שני:

ההורים טוענים שזו לא זכותו, שעם כל הכבוד לגיל 16 הוא עדיין ילד, וכך לא מקובל להסתפר. גם אם השיער יצמח אחר כך הם לא מוכנים שהוא ייראה ככה בבית, ברחוב ובישיבה.

מצד אחד:

נועם טוען שלא צריך להתרגש יותר מדי, כי ממילא השיער יצמח אחר שוב, והוא רוצה בשביל הכיף והחוויה לעשות קרחות. זה חלק מגיל הנעורים שלו וזו זכותו להחליט איך להסתפר.

א...מה?
ע'תכם?

מי אני?

- א. נולד בפולין ושם משפחתו המקורי היה גורונצ'יק.
- ב. היה הרב הצבאי הראשי הראשון בצה"ל, הרב הראשי לתל אביב והרב הראשי לישראל.
- ג. במלחמת ששת הימים השתתף בשחרור הר הבית, קבר רחל ומערת המכפלה.
- ד. את ספרו הראשון כתב בגיל 16 וזכה להסכמת הרב קוק.

ללא כלל

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0	
תלמוד חתימת	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	ביהמ"ק ה-2 חורבן	הלל הזקן	הקמת ביהמ"ק ה-2-352	חורבן ביהמ"ק ה-422-1	חמנת ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דת המלך	מתן תורה	אפרים ומנשה	בניי במצרים -1521	אברהם אבינו -1812	בריאת העולם -3760

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

יִשְׂרָאֵל עָלְמָא דְעָמְרֵינָא וְעַלְמָא דְעָמְרֵינָא
 דְעָמְרֵינָא עָלְמָא דְעָמְרֵינָא וְעַלְמָא דְעָמְרֵינָא
 וְעַלְמָא דְעָמְרֵינָא עָלְמָא דְעָמְרֵינָא
 וְעַלְמָא דְעָמְרֵינָא עָלְמָא דְעָמְרֵינָא
 וְעַלְמָא דְעָמְרֵינָא עָלְמָא דְעָמְרֵינָא

- התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:
- 1 מי הדמות היושבת בג'יפ עם ספר תורה והשופר?
 - 2 באילו תפקידים רבניים היא שימשה?
 - 3 באיזה תאריך הרחש האירוע המצויר כאן?
 - 4 אילו מקומות מצוירים כאן ואיך הם קשורים לדמות?

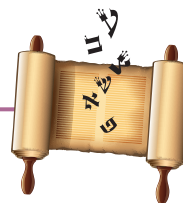

טַקְסָט עַל־מַטָּה

מי אני?

- אני נמצאת בעיר חברון.
- אברהם אבינו קנה אותי מעפרון החתי.
- קבורים בי האבות והאימהות.
- שוחרתי במלחמת ששת הימים ומאז יהודים רבים באים להתפלל בי.

5780 ה'תשע"ט	5778 ה'תשע"ח	התשכ"ט	5727 ה'תשכ"ז	5708 ה'תש"ח	5707 ה'תש"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ץ	5323 ה'רמ"ח	5260	5258	4900	4800	4650	4260
2019 שנת סיום הש"ס ללומדי הדף היומי	2017 70 שנה למדינה	1969 הרב אריה לויין	1967 מלחמת ששת הימים	1948 הקמת המדינה	1947 מלחמת העצמאות	1939 שואה	1897 הרצל	רבי יוסף קארו	1500 העת החדשה	1492 גירוש ספרד	הרמב"ם	רש"י	רבי סעדיה גאון	510 ימי הביניים תקופת הראשונים

דבר תורה

אחד הציוויים הראשונים שמצווה הקב"ה את בני ישראל עם יציאתם להליכה הארוכה במדבר הוא: **עשיית דגלים**, לכל שבת ושבת.

מה חשיבותם של הדגלים דווקא עכשיו? מה הם באים לסמל?

באופן פשוט, הציווי על הדגלים מגיע לקראת היציאה למסע ארוך במדבר ענק, בו יכול להיווצר בלבול גדול בסדר ההליכה. בני ישראל רבים ועצומים מאוד והדגלים באים בכדי לשמור שכל אחד יידע את מקומו בהליכה במדבר.

אולם, באופן מעמיק ניתן לומר, כי דגל הוא סמל לצביון ומטרה אליה משתייך האדם. הרמת הדגל מסמלת אמונה בדרך, בשאיפה ובאמירה מסוימת.

עכשיו, אחרי שנים ארוכות של שעבוד ועבודות קשה במצרים. עכשיו, אחרי שיצאו מעבודות לחירות, **מניפים בני ישראל דגלים - כבני חורין החיים ומאמינים במטרה ואמונה משותפת.**

דף מ"ב: רבי אלעאי

רבי אלעאי היה תנא בדור השלישי של התנאים, והיה תלמידם של רבי אליעזר בן הורקנוס ושל רבן גמליאל דיבנה. רבי אלעאי אמר את האמרה המפורסמת: בשלושה דברים אדם ניכר: בכיסו ובכעסו. רבי אלעאי זכה לנחת רבה מצאצאיו, שני בניו היו גם הם תנאים, רבי יהודה בר אלעאי ורבי יוחנן בר אלעאי. הוא זכה גם לנכד תנא - רבי יוסי ברי יהודה.

דף מ"ג: כהן בעל-מום

כהן בעל-מום אינו יכול לעבוד בבית המקדש.

ישנם סוגי מומים שונים ורבים שאם אָחד מהם הופיע אצל כהן הוא פסול לעבודה בבית המקדש. לכהנים יש מאה וארבעים סוגי מומים הפוסלים אותם לעבודה במקדש.

הרמב"ם בהלכות ביאת המקדש כותב שעיקר עבודתם של דיני בית הדין שבלשפת הגזית היתה לבדוק את הכהנים ממומים ולדא שיהם מיוחסים והם כהנים כשרים.

דף מ"ד: "אין שותים מים בפני רבים"

בדף זה לומדים את אמרתו של רבי אבא, בנו של רבי חייא בר אבא, על **תלמידי חכמים: "אין שותים מים בפני רבים"**.

רש"י מסביר שדרך תלמידי חכמים להיות צנועים באכילתם ובשתיתם. בעל "אליה רבה" מסביר שמדובר על שתיה שלא בתוך סעודה. בעלי התוספות מבהירים שאין פגנת הדברים שלא ישתה כלל, אלא שלא ישתה כשפניו כנגד הציבור, אלא יסתובב וישתה כשגבו מופנה אל הציבור.

דף מ"ה: שתי ידים "שמאליות"

במשנה הנלמדת בדף זה מובאת מחלוקת מעניינת בין חכמים לבין רבי, על אדם שיוכל לעשות הכל בשתי ידיו. הוא יכול לכתוב ביד ימין וביד שמאל, ואת כל המלאכות הוא מסוגל לבצע בשתי הידים. רבי אומר: גם כהן זה פסול לעבודה בבית המקדש. ואילו חכמים חולקים ואומרים: כהן זה כשר לעבוד בבית המקדש.

מה טעמי המחלוקת?

רבי סובר שאדם כזה נחשב כבעל שתי ידים "שמאליות", אלא שמחוטר ברה הוא לימד את ידיו לעשות את המלאכות, אך הוא אינו טוב יותר מאדם "שמאלי". ואילו חכמים חולקים וסוברים שאדם כזה זכה מאת ה' לשתי ידים "ימניות" ואין סיבה לפסול אותו לעבודה.

בשביל הסנהדרין

אושא

אושא היתה עיר בגליל התחתון בתקופת המשנה והתלמוד. היא הייתה אחד המקומות שאליהם גלתה הסנהדרין, שעברו לאושא לאחר שעזבו את יבנה. שם תיקנו חכמים את תקנות אושא, שעסקו בדיני טומאה וטהרה, ענייני כלכלה, חיי משפחה ועוד. בתקופת השמד של גזירות אדריאנוס התכנסו החכמים באושא, הזמינו לשם את זקני הגליל ולימדו שם תורה, כדי להקים מרכז תורני חדש במקום אלה שנחרבו. התנא רבי יהודה בר אלעאי היה בן העיר אושא. בשנת 1937 הוקם קיבוץ אושה בסמוך לאתר של העיר הקדומה.

שאלות השבוע

- מה היו עושים בבית המקדש עם קורבנות בעלי מום?
- מהן שתי אמות שהיו בשושן הבירה ולמה הן שימשו?
- באיזה מקרה קובעים שהבהמה היא בעלת מום קבוע?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בטאבלט איכותי או כסט ספרים של התלמוד הישראלי (לפי בחירתכם). את התשובות יש לשלוח במייל עד יום רביעי בשעות הצהריים למייל: talmudhagra@medison.co.il ולציין את מס' העלון עליו אתם עונים. הודעות ישלחו לזוכים במייל ושמותיהם יפורסמו בדף הפייסבוק של התלמוד הישראלי.* בכיקוח רואה חשבון